

Internationellt

Utbildning i ledarskap skapar förebilder för kvinnor

Maria Guadalupe García från folkgruppen Mam är en förebild för många kvinnor i sin kamp för sitt folks rättigheter. I Guatemala utbildar Kooperation Utan Gränser kvinnor i ledarskap för att bidra till att skapa fler förebilder som Maria.

Ett gruvföretag kom till Huehuetenango i Guatemala, köpte mark nästan gratis och började bryta guld. Gruvdriftens pris: brunnarna sinar och det vatten som finns blir otjänligt då det numera flyter aluminium och arsenik i bäckarna. Gruvföretaget förnekar att de har med saken att göra.

- Det finns en FN-konvention som säger att ursprungsfolk måste rådfrågas rörande projekt som påverkar deras land, säger Maria upprört.

Med FN:s konvention i ryggen ordnade de lokala omröstningar. Av 500 000 röstande sa 99 procent nej till gruvdriften.

- Men regeringen har inte lyssnat på oss, fortsätter hon.

Maria är dotter till två jordlösa bönder. Av de sex barnen överlevde

bara Maria och två systrar till skolåldern. Familjen hade bara råd att skicka ett barn till skolan. Maria fick chansen.

När Marias syster dödades i kriget flydde familjen till Mexiko. I flyktinglägret utsågs Maria till lärare eftersom hon kunde läsa och skriva.

- Analfabetismen var hög. Våldet mot kvinnor fortsatte. Vi hade ingen rösträtt, ingen mark att odla. Det var hög tid att vi kvinnor gjorde våra röster hörda.

Så grundade hon Mama Maquin; organisationen för ursprungskvinnor på flykt. När freden kom flyttade de tillbaka till Guatemala. Idag är organisationen en viktig röst i Guatemala för försvaret av ursprungskvinnors rättigheter. Tillsammans med Kooperation Utan Gränser utbildar de kvinnor på landsbygden i Huehuetenango om deras rätt att äga jord.

Maria fick en chans som få ursprungskvinnor i Guatemala får. Just därför arbetar Kooperation Utan Gränser med att utbilda kvinnor i ledarskap.

Text: Ania Janerud

" Det var hög tid att vi kvinnor gjorde våra röster hörda!"

"En tid på året som blir allt viktigare för mig..."

Sid 3

Medlem Väst tipsar

- ✓ Döden i grytan
- ✓ Ekocentrum, gå 2 för 1
- ✓ Din hälsa!

Sid 4

Biståndstips!

Vi tipsar dig om enkla sätt att bistå till Kooperation Utan Gränser arbete

Biståndsknappen

Panta på Coop och tryck på den gula knappen istället för den gröna, då skänker du din pant till Kooperation Utan Gränser. >>

Lätt!

SMS

Enkla knapptryck på mobilen är ett smidigt sätt att ge bistånd. >>

Kassa-Bössor

Småpengar över? Lägg de i kassabössorna som finns vid kassorna i Coops butiker och stormarknader. >>

Gratis Bistånd!

Gratisbidrag vid näthandel

När du näthandlar via GodHandling.se ger anslutna företag själva bistånd. >>

Coop-påse

Vid köp av Coops papperspåse går en del av priset till Kooperation Utan Gränser. >>

Biståndstips

Vi tipsar dig om enkla sätt att bistå till Kooperation Utan Gränserns arbete

Biståndsknappen

✓ Panta i en Coop-butik och tryck på den gula Biståndsknappen. Ett enkelt sätt att bidra till både en bättre miljö och en positiv utveckling i Afrika och Latinamerika.

SMS

✓ Sms:a SJÄLVHJÄLP till nr 72950 så skänker du 50 kr. 50 kr räcker till att utbilda en bonde i Uganda i bättre odlingsmetoder. Resultatet gör det lättare för bonden att få mat på bordet och ett överskott från skörden som går att sälja. 50 kr räcker också till att köpa material till tre barn på ett kooperativt dagis i El Salvador.

Kassabössor

✓ Har du fortfarande femtioöringar hemma är det här perfekt. Varje krona är viktig! Exempel: 3 kr ger papayafrön till 10 träd, 10 kr ger studiematerial om bättre jordbruk och 15 kr ger en person utbildning i bättre odlingsmetoder som resulterar i mer mat.

Gratisbidrag vid näthandel

✓ GodHandling.se är en sajt för näthanling där de anslutna företagen väljer mellan att betala en fast summa per beställning eller en procentsats på ordervärdet till bland andra Kooperation Utan Gränser. har nätbutiker som t ex CDON, Euroflorist, Ellos, Net on Net, Jula, Ving samt Bokus.

Coop-påse

✓ Varje gång du köper Coops papperpåse går 3 öre till Kooperation Utan Gränser. Årligen samlas 3 miljoner kronor in till Kooperation Utan Gränser på detta sätt.

Fler apotek för dig med MedMera-kort!

Kronans Droghandel på gång i Västsverige

Redan 176 stycken - nu öppnar fler apotek i Väst för dig som har ett MedMera-kort.

Under hösten kommer Kronans Droghandel öppna apotek i Borås, Bäckebo och Sisjön.

Kronans Droghandel är Sveriges tredje största apotekskedja och delägd av KF.

Ditt MedMera-kort fungerar på alla Kronans Droghandel och nu blir det fler apotek i kedjan i Västsverige.

Kronans Droghandel har anor tillbaka till 1600-talet då Gustav II Adolf vill se ett apotek till i Göteborg och gav ett apoteksprivilegium så att Apoteket Strutsen kunde öppna. Efter att apotekare Luth, som ägde Apoteket Strutsen, deltog i arbete med att balsamera Karl XII i Uddevalla fick han

byta namn på apoteket till Kronan 1720.

1907 startade Apoteket Kronan Droghandel i Göteborg och började sälja läkemedel och droger, råvaror till medicin, till Sverige alla apotek. När apoteksmarknaden omreglerades 2009 tog Kronans Droghandel steget tillbaka bakom apoteksdiskens och köpte 170 apotek från staten.

Nu finns det totalt 176 Kronans Droghandel i Sverige och fler är på gång.

Samtliga Kronans Droghandels apotek är godkända av Läke-medelsverket och får bära den nationella apotekssymbolen.

Kronans
DROGHANDEL 1907

Apotek där du kan använda ditt Coop MedMera-kort hittar du redan nu i:

Borås, Falköping, Göteborg, Hjo, Hova, Karlsborg, Kungälv, Kvänum, Lerum, Lidköping, Mariestad, Marstrand, Nossebro, Skene, Skövde, Sätilla, Vara och Viskafors.

Coop Forum Sisjöns "Green Room"

Missa inte Coop Forum Sisjöns nya "Green Room". En helt ny avdelning i butiken med 1400 olika ekologiska produkter. Är du i Göteborg är det väl värt ett besök! Satsningen bottenar i en efterfrågan från medlemmar på medlemsmöten som föreningen och butiken hållit.

Mina tre hjärtefrågor

Gabriela König, 42 år, om vad som berör henne mest just nu. Gabriela är föreningschef i Konsumentföreningen Väst.

1

Vi-skogen

– Deras arbete för att förhindra öknens spridning runt Viktoriasjön är ett konkret miljöarbete. Det ger även bättre levnadsförhållanden för människor i länderna runt sjön.

2

Kooperativ handel

– Min morfar var en aktiv kooperatör i Värmland och genom min mamma fick jag upp ögonen för de kooperativa butikerna och mina barn följer nu i mina fotspår.

3

Familjen

– Vi närmar oss julen och i min familj blir det en intensiv tid av jul och födelsedagar där släkt och vänner samlas vid flera tillfällen. En tid på året som blir allt viktigare för mig.

Vem sa?:

”Bästa sättet att bli av med kilona är att lämna dem på tallriken.”

Skicka ett vykort eller mail med lösningen samt ett eget bra citat från någon känd svensk till oss. Svarar du rätt så är du med i utlottningen av ett presentkort på 100 kr på Bokus. Adresserna är: Konsumentföreningen Väst, Box 7116, 402 32 Göteborg eller info@kfvast.se
Rätt svar i nästa Medlem Väst samt på www.kfvast.se den 20/12.

125

...miljoner kronor "försvann" när den silverfärgade 50-öringen blev ogiltig 2006. Se till att det inte upprepas, utan skänk pengarna till någon som behöver dem bättre.

Skänker du till bistånd?

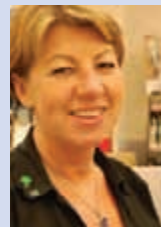
Sune rask, 53 år, Skövde

– Jag har ett fadderbarn genom Plan i Guinea Bisau. Läger i olika bössor då och då och sen pantar jag och skänker till Kooperation

Utän Gränser så klart.

Carina Malmer, 49 år, Stenkullen

– Ja, jag skänker till Kooperation Utän Gränser och köper Vi-skogenkort som jag ger bort i present. Jag har även ett fadderbarn i SOS-barnbyar.

Ingrid Karlsson, 51 år, Landvetter

– Ja, jag köper alltid Vi-skogenkort till kondoleans och högtider. Sen pantar jag till förmån för Kooperation

Utän Gränser.

Gunborg Windle, 62 år, Skene

– Jag skänker pengar till Kooperation Utän Gränser. Sen även församlingskollekt som går till Svenska Kyrkans interna-

tionella arbete.

Vänd för dina tips

- ✓ Döden i grytan
- ✓ Bästa pepparkakshuset
- ✓ Din hälsa!

Medlemspris
70:-

Föreläsning med Mats-Eric Nilsson

författaren bakom böckerna
Döden i grytan, Den Hemlige
kocken och Äkta vara

Döden i grytan

med Mats-Eric Nilsson
Sventorps bygdegård, Skövde

30 november kl 19.00

Entré 100 kr, fika ingår i entréavgiften.

70 kr för dig med Coop MedMera-kort.

Efter föreläsningen blir det paneldebatt med bland andra Mats-Eric Nilsson, Eva Sundberg – kostchef i Skövde, Leif Johansson - kommunalråd i Skövde och Kristine Arhage, leg. dietist från Konsumentföreningen Väst.

Biljetterna köper du på: Studieförbundet Vuxenskolan
S:ta Helenagatan 6, Skövde

Tarmar & hälsa
Föreläsning

Nyttobakterier & övervikt

Kan man koppla tarmhälsan till övervikt? Vilken betydelse har bakterierna och probiotikan, det vill säga de nyttiga bakterier som vi äter?

Frida Fåk, som doktorerat och forskar om tarmbakteriernas roll för vår hälsa håller i en spännande föreläsning.

Tid: 23 november kl. 18.00

Plats: Stadsbibliotekets hörsal, Göteborg

Läs mer på www.naringslarasfn.se

Problem & lösningar
Gå två för 40 kr

Ekocentrum i Göteborg

En intressant utställning som visar bakgrunden till miljöproblemen men framförallt möjliga lösningar.

Köp Göteborgs miljökartan med inspirerande tips och platser att besöka. Perfekt för utflykten.

Passa även på att ta en eko-fika i kaféet!

Medlem går under 2010 två för en. Medlem 40 kr för 2 personer. Ej medlem 40 kr.

Tisdag-fredag 9-17 och onsdag till 20.00

031-705 07 40, ekocentrum.se

Missa inte!

Som medlem i Coop får du många fina, exklusiva rabatter varje månad.

Läs mer på www.coopmedmera.se

Med reservation för tryckfel. **Medlem - Väst** är Konsumentföreningen Västs medlemstidning. **Upplaga** ca 100.000 exemplar. **Grafisk form:** Glypting. **Tryck:** Sörmlands Grafiska i Katrineholm 2010. **Ansvarig utgivare:** Jonas Hellström

Medlem - Väst trycks på miljövänligt papper. **Adress:** Box 7116, 402 32 Göteborg

Telefon: 031-7428280 **Hemsida:** www.kfvast.se **E-post:** info@kfvast.se

